

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 296

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Σταύρο Κελέτση

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6715/21.5.2020 Ερώτηση με θέμα:
«Δράσεις και Πολιτικές ανάδειξης και αξιοποίησης των Μνημείων, της Άυλης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του Αγροτικού Τοπίου του Έβρου»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6715/21.5.2020 Ερώτησης του Βουλευτή,
κ. Σταύρου Κελέτση, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες
Υπηρεσίες και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟ.Α., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι αρμόδιο για την εφαρμογή στη χώρα
μας της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO,
2003). Επισημαίνεται, ότι όπως προβλέπει η Σύμβαση της UNESCO, καθώς και ο τρόπος
που αυτή εφαρμόζεται στη χώρα μας, προϋπόθεση για την εφαρμογή πολιτικών που
σχετίζονται με τη διαφύλαξη και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς είναι η
ενεργός συμμετοχή των ίδιων των κοινοτήτων φορέων για την εγγραφή του στοιχείου στο
Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (<http://ayla.culture.gr>). Εξ ορισμού, οι
πρωτοβουλίες για τη διαφύλαξη και ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς ξεκινούν
από τις ίδιες τις κοινότητες και όχι από μια δημόσια υπηρεσία, ενώ θεμελιώδης αρχή της
Σύμβασης είναι ότι δίνει τον λόγο στις κοινότητες φορέων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σχετικά με το ερώτημα του Βουλευτή για την ανάδειξη του αγροτικού χώρου στον
Έβρο (τοπίο, γιορτές και δρώμενα, αγροδιατροφικές παραδόσεις κ.ά.) ως πολιτιστική
κληρονομιά, σας γνωρίζουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2019 έγιναν δύο εγγραφές στο Εθνικό
Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας με στοιχεία άυλης πολιτιστικής
κληρονομιάς από την ευρύτερη περιοχή του Έβρου, και ειδικότερα:

1. Τα Τεμπελέκια (παραδοσιακά κάλαντα της Νέας Βύσσας), που εγγράφηκε στις
16-12-2019 (<http://ayla.culture.gr/tempelikia-paradosiaka-kalanta-neas-vyssas>)

2. Η Λιθοξοϊκή τέχνη των Μεταξάδων, εγγράφηκε επίσης στις 16-12-2019
(<http://ayla.culture.gr/lithoxoiki-texni-metaxadwn-evrou/>).

Σε στάδιο επεξεργασίας από τις κοινότητες φορέων βρίσκονται το Έθιμο του Μπέη
στο Διδυμότειχο και η Παράδοση της Θρακιώτικης Γκάνιντας της περιοχής Ερυθροποτάμου.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αναγνωρίζει την ιδιαίτερη αξία του
πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και δεσμεύεται να συνεχίσει την στήριξη στους
τοπικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών για την ένταξη και άλλων στοιχείων άυλης
πολιτιστικής κληρονομιάς τους από την περιοχή του Έβρου στο Εθνικό Ευρετήριο.
Επιπροσθέτως, η αρμόδια Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς θα
προγραμματίσει, μόλις οι έκτακτες συνθήκες της περιόδου το επιτρέψουν, μια δημόσια
εκδήλωση στην περιοχή του Έβρου, όπου θα απευθυνθεί σε εκπροσώπους θεσμών που

δραστηριοποιούνται στις τοπικές κοινωνίες, καθώς και στο ευρύτερο κοινό, προκειμένου να διερευνήσει το ενδιαφέρον των κοινοτήτων και να συνδράμει στις προσπάθειες τους.

Επιπλέον, στο Θερινό Σχολείο για τον Αγροτικό Χώρο ως Πολιτιστική Κληρονομιά που πραγματοποιήθηκε στη Δημητσάνα Αρκαδίας (2018-2019), και το οποίο περιελάμβανε εντατικές συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μεταξύ φοιτητών, στελεχών πολιτιστικών οργανισμών, υπαλλήλων τοπική αυτοδιοίκησης κτλ. προσκεκλημένων ακαδημαϊκών, εμπειρογνομόνων και εκπροσώπων της αρμόδιας Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με θέματα που μεταξύ άλλων αφορούσαν και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά των αγροτικών κοινοτήτων, το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης «Αγγελική Γιαννακίδου» παρουσίασε τις δράσεις του για την ανάδειξη του αγροτικού πολιτισμού της Θράκης.

Τέλος, στην εκδοτική σειρά «Ο Αγροδιατροφικός Πολιτισμός της Ελλάδας», με τον πρώτο τόμο να είναι αφιερωμένος στην Πίτα (<http://ayla.culture.gr/diatrofiki-politistiki-klironomia-k-agrotiko-topio/>), και τον δεύτερο, ο οποίος βρίσκεται σε στάδιο προετοιμασίας, να αναφέρεται στις τυροκομικές παραδόσεις, έχει ενεργό συμμετοχή το Εθνολογικό Μουσείο Θράκης.

Σχετικά με την στήριξη και ανάδειξη δράσεων πολιτιστικών φορέων, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού απηύθυνε δύο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτημάτων οικονομικής ενίσχυσης ή/και παροχής αιγίδας για δράσεις που αφορούν τη νεότερη πολιτιστική κληρονομιά (άυλη πολιτιστική κληρονομιά και μουσεία νεότερου πολιτισμού) και θα πραγματοποιηθούν το 2020. Η προθεσμία υποβολής προτάσεων έληξε στις 7 Μαΐου 2020. Στο πλαίσιο της προσπάθειας να αναδειχθεί ο πολιτιστικός πλούτος των αγροτικών περιοχών, ένα από τα στοιχεία που προσμετρώνται θετικά στην αξιολόγηση των προτάσεων είναι και η πραγματοποίηση των δράσεων σε περιοχές δυσπρόσιτες, μειονεκτικές και απομονωμένες. Η αρμόδια Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας των προτάσεων που υποβλήθηκαν προκειμένου, με τη συνεπικουρία επιτροπής που συστάθηκε από ακαδημαϊκούς ειδικευμένους στη διαχείριση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, να υποβάλει σχετικές εισηγήσεις.

Ως προς το πρώτο ερώτημα, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/26396/18144/20.01.2020 Υ.Α. (ΑΔΑ: 63Π04653Π4-ΘΟ9) με την οποία εγκρίθηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δράσης των υφιστάμενων Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων για το έτος 2020 και συγκεκριμένα ως προς την Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου, έχουν προταθεί προς υλοποίηση 83 δράσεις, με σκοπό την προστασία, συντήρηση, ανάδειξη και διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων και κινητών και ακίνητων μνημείων που υπάγονται στην περιοχή αρμοδιότητάς της. Οι χρηματοδοτήσεις προέρχονται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, καθώς και άλλες πηγές.

Παρατίθενται επιγραμματικά τα υπό εξέλιξη έργα που υλοποιούνται με κοινοτικούς πόρους από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου, ως εξής:

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης 2014-2020 υλοποιούνται τέσσερα έργα:

1. «Αποκατάσταση τεμένους Βαγιαζήτ Διδυμοτείχου -φάση Β'», προϋπολογισμού 3.428,876.00 €.

2. «Οργάνωση και Λειτουργία Ανοικτού Αρχαιολογικού Πάρκου Αρχαίας Ζώνης και Αρχαίας Εγνατίας οδού - Εργασίες Συντήρησης και Ανάδειξης», προϋπολογισμού 1.018.206€.

3. «Προστασία και ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Πλωτινόπολης Δήμου Διδυμοτείχου», προϋπολογισμού 559.187€.

4. «Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Μουσείου Σαμοθράκης και Έργα Προστασίας του Ευρύτερου Χώρου από Φυσικές Καταστροφές», προϋπολογισμού 1.642.970€. Το συγκεκριμένο έργο εκτελείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης.

5. Με χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020» υλοποιείται το έργο με τίτλο «ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ», με συνολικό προϋπολογισμό 2.885.268 € και φορείς

υλοποίησης τη Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτηρίων (ΔΜΕΕΜΠΚ) και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου.

6. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος INTERREG «ΕΛΛΑΔΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ 2014-2020» έχει ενταχθεί και θα υλοποιηθεί το έργο με τίτλο: “ARDINO AND DIDYMOTΕΙCHO CONNECTED THROUGH PAST AND FUTURE”(ARDICO), από τους Δήμους Ardino της Βουλγαρίας, Διδυμοτείχου και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου συμμετέχει ως εταίρος, με φυσικό αντικείμενο την «ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΤΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ» και προϋπολογισμό 200.000 €.

Στο πλαίσιο της ίδια Πρόσκλησης, ΑΜΘ 32, της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, η οποία παραμένει ανοικτή για την υποβολή προτάσεων, έχει προγραμματιστεί να κατατεθούν τα ακόλουθα έργα με τίτλο:

1. «Ανέγερση κτηρίων για την προστασία και ανάδειξη του ταφικού τύμβου της Μικρής Δοξίπαρας Ζώνης Π.Ε. Έβρου», με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 7.500.000 € και φορείς υλοποίησης τη Διεύθυνση Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτηρίων (ΔΜΕΕΜΠΚ), τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων (ΔΣΑΝΜ) και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου.

2. «Συντήρηση και αποκατάσταση του συνόλου των τοιχογραφιών του Ιερού Ναού Παναγίας της Κοσμοσώτειρας Φερών Π.Ε. Έβρου», με συνολικό προϋπολογισμό 900.000 € και φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων (ΔΣΑΝΜ).

3. «Αποκατάσταση υποδομών αρχαιολογικού χώρου του Ιερού των Μεγάλων Θεών στη Σαμοθράκη» (Προϋπολογισμού: 1.500.000,00€).

4. «Ηλεκτροφωτισμός Κάστρου Χώρας Σαμοθράκης - Υποέργο: Αρχαιολογική παρακολούθηση της εγκατάστασης», Συνεργασία Δήμου Σαμοθράκης - Εφορείας Αρχαιοτήτων Έβρου» (Προϋπολογισμού: 1.500.000,00 €).

5. «Εργασίες συντήρησης & ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου (Τούμπα) Μάκρης».

Όσον αφορά στην εξωστρέφεια και την ανάπτυξη συνεργειών με λοιπούς φορείς με σκοπό την προστασία και ανάπτυξη του πολιτιστικού αποθέματος και στο πλαίσιο των έργων αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών που υλοποιούνται εν όψει Προγραμματικών Συμβάσεων παρατίθενται τα εξής:

1. «Κατασκευή χώρου υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) ανατολικού τομέα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης» (Προϋπολογισμού: 21.600,00€ - Συνεργαζόμενοι Φορείς ΔΙΑΑΜΑΘ – Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου), το οποίο ολοκληρώθηκε πρόσφατα.

2. «Λιμνοδεξαμενή Ξεροπόταμου νήσου Σαμοθράκης», με κωδ. ΟΠΣΑΑ 175034 (Προϋπολογισμός: 50.000,00€ - Συνεργαζόμενοι Φορείς Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου).

3. «Κεντρική μονάδα επεξεργασίας μη επικινδύνων αστικών στερεών απόβλητων ανατολικού τομέα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης (Αλεξανδρούπολης)” – MIS 5001777 (Προϋπολογισμού: 177.000,00€ - Συνεργαζόμενοι Φορείς ΔΙΑΑΜΑΘ – Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου).

4. «Κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και Ε.Ε.Λ Μακρής του Δήμου Αλεξανδρούπολης» (Προϋπολογισμού: 98.000,00€ - Συνεργαζόμενοι Φορείς ΔΕΥΥΑ – Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου).

Επιπλέον, στο πλαίσιο ευρύτερης συνεργασίας με ιδρύματα, πανεπιστήμια και φορείς της περιφερειακής ενότητας Έβρου, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου συνεργάζεται με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης στο έργο του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας & Καινοτομίας αρ. 750 «Αρχαιολογικές και γεωφυσικές έρευνες στην Περαία της Σαμοθράκης» (πακέτο εργασιών: 66.234€), με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στο έργο «Καινοτόμος απεικόνιση υπεδάφους αρχαιολογικών χώρων και εσωτερικού δομικών στοιχείων μνημείων στις 3 και 4 διαστάσεις» (Ειδικές Δράσεις: «υδατοκαλλιέργειες», «βιομηχανικά υλικά», «ανοιχτή καινοτομία στον πολιτισμό» -ΕΣΠΑ 2014-2020) (πακέτο εργασιών: 8.320€) και με τον Εμπορικό Σύλλογο Αλεξανδρούπολης

στο έργο «Ψηφιακός τουριστικός Οδηγός» (υποέργο «Ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής έξυπνων φορητών συσκευών παροχής υπηρεσιών ενημέρωσης και τουριστικής προβολής της πόλης της Αλεξανδρούπολης» ΟΧΕ 1 -Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης της ΕΥΔ ΑΜΘ 2014-2020.

Τέλος, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Έβρου έχει εξασφαλίσει από την εταιρεία Trans Adriatic Pipeline (TAP) AG πολιτιστική χορηγία ύψους 170.000€ για το έργο «Αποκάλυψη-συντήρηση-προστασία και ανάδειξη της τρίκλιτης παλαιοχριστιανικής βασιλικής και του παρακείμενου τάφου αυτοκρατορικών χρόνων στον Πόταμο Αλεξανδρούπολης».

Σχετικά με την επέτειο των 100 χρόνων από την απελευθέρωση της Θράκης και την ενσωμάτωσή της στον εθνικό κορμό, σας γνωρίζουμε ότι το Αρχαιολογικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης φιλοξενεί την περιοδική έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης «Από τη Ραιδεστό στη Θεσσαλονίκη. Αρχαιότητες σ' ένα ταξίδι προσφυγιάς» στην οποία παρουσιάζονται τα μαρμάρινα μνημεία της συλλογής του Θρακικού Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου της Ραιδεστού που μεταφέρθηκαν στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβριο του 1922, όταν χιλιάδες κάτοικοι της Ανατολικής Θράκης αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους. Η έκθεση συνοδεύεται με πλούσιο εποπτικό υλικό και θα παραμείνει σε λειτουργία έως τα τέλη Σεπτεμβρίου του 2020.

Τέλος, σύμφωνα με τον υπάρχοντα προγραμματισμό, ο οποίος ενδέχεται να ανατραπεί εάν προκύψει εκ νέου η ανάγκη λήψης έκτακτων μέτρων για τον περιορισμό του COVID-19, τον Σεπτέμβριο θα πραγματοποιηθεί ειδική εκδήλωση αφιερωμένη στις ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στην εκκένωση της Ανατολικής Θράκης .

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Σύγχρονου Πολιτισμού
2. ΓΔΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΝΠΚ
5. ΕΦΑ Έβρου
6. ΕΔΕΠΟΛ

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικού Έργου και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ ΔΗΜΗΤΗΡ-ΕΛΕΝΗ